

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Obdo/33/2024
Identifikačné číslo spisu:	8718204235
Dátum vydania rozhodnutia:	27.05.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Jaroslava Fúrová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:8718204235.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jaroslavy Fúrovej a členiek senátu JUDr. Kataríny Pramukovej a JUDr. Andrey Sedlačkovej v spore žalobkyne: V. S., bytom U. narodená XX. G. XXXX, zast. Mgr. Marcel Fandák, LL.M., advokát, so sídlom Kováčska 40, Košice - mestská časť Staré Mesto, IČO: 42 247 161, proti žalovanej 1/: Slovenská autobusová doprava Poprad, akciová spoločnosť, so sídlom Wolkerova 466, Poprad, IČO: 36 479 560, zast. MAPLE & FISH s.r.o., so sídlom Žižkova 22B, Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 36 718 432, a žalovanej 2/: Y. I., so sídlom R., narodená X. S. XXXX (strana sporu iba v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia), o určenie neplatnosti uznesení dozornej rady a o nariadenie neodkladného opatrenia, vedenom na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 16Cb/99/2018, o dovolaní žalovanej 1/ proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo 14. októbra 2021 č. k. 3Cob/16/2021-251, takto

rozhodol:

I. Dovolanie z a m i e t a .

II. Žalobkyňa m á voči žalovanej 1/ n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Poprad (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 8. decembra 2020 č. k. 16Cb/99/2018-207 (ďalej len „rozsudok súdu prvej inštancie“) určil (prvý výrok), že uznesenia dozornej rady žalovanej 1/ prijaté na jej zasadnutí konanom 8. augusta 2018 v sídle žalovanej 1/: uznesenie č. 1: „Dozorná rada rozširuje program rokovania o bod „Návrhy na odvolanie a voľbu člena predstavenstva spoločnosti Slovenská autobusová doprava Poprad, akciová spoločnosť a zaradiť ho ako bod 5, doterajšie body 5. a 6. prečíslovať na bod 6.a 7; ďalej uznesenie č. 5.1: Dozorná rada na návrh U. U., ustanoveného správcu dedičstva po nebohom poručiteľovi I. U., spoločnosti TROLIGA BUS, spol. s.r.o. Prešov, IČO: 36 470 244 odvoláva z funkcie člena predstavenstva spoločnosti Slovenská autobusová doprava Poprad, akciová spoločnosť V. S., nar. XX. G. XXXX, bytom I.“; a nakoniec uznesenie č. 5.2: „Dozorná rada na návrh U. U., ustanoveného správcu dedičstva po nebohom poručiteľovi I. U., spoločnosti TROLIGA BUS, spol. s.r.o. Prešov, IČO: 36 470 244, volí za člena predstavenstva a zároveň určuje za predsedu predstavenstva Y. I.“ Žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu voči žalovanej 1/ (druhý výrok) a žalovanej 2/ nárok na náhradu trov

konania voči žalobkyni nepriznal (tretí výrok).

2. V prejednávacom prípade dozorná rada žalovanej 1/ rozhodla o rozšírení programu svojho zasadania o odvolanie a voľbu člena predstavenstva spoločnosti. Túto pôsobnosť jej priznávajú statuty žalovanej 1/ v súlade s § 194 ods. 1 Obchodného zákonníka. O odvolaní a voľbe člena predstavenstva rozhodla dozorná rada na návrh U. U. ako správcu dedičstva po poručiťovi I. U. ustanoveného do funkcie uznesením Okresného súdu Prešov zo 17. septembra 2018 č. k. 35D/654/2018-233 (ďalej len „uznesenie Okresného súdu Prešov“). I. U. bol jediným spoločníkom a konateľom akcionára žalovanej 1/, obchodnej spoločnosti TROLIGA BUS, spol. s r.o., Košická 20, 080 01 Prešov, IČO: 36 470 244 (ďalej len „TROLIGA BUS“). Súd prvej inštancie dospel k záveru, že U. U. nebol oprávnený na podanie takéhoto návrhu v čase, keď bol správcom dedičstva, avšak nie konateľom spoločnosti TROLIGA BUS, na základe čoho ustálil, že návrh nepodala oprávnená osoba v zmysle stanov žalovanej 1/. Vychádzal z premisy, že oprávnenie konateľa nemôže vykonávať správca dedičstva, keďže nie je spojené s obchodným podielom zosnulého spoločníka a nestáva sa súčasťou dedičstva. Toto oprávnenie nevyplýva zo žiadneho zákona a nemožno ho založiť ani uznesením o ustanovení správcu dedičstva.

3. Súčasne so žalobou podala žalobkyňa návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, proti žalovanej 1/ a žalovanej 2/, ktorý súd prvej inštancie uznesením z 10. októbra 2018 č. k. 16Cb/99/2018-66, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 13. marca 2019.

4. O odvolaní žalovanej podanom proti rozsudku súdu prvej inštancie v rozsahu prvého a druhého výroku rozhodol Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom zo 14. októbra 2021 č. k. 3Cob/16/2021-251 (ďalej len „napadnutý rozsudok“) tak, že ho potvrdil a žalobkyni priznal voči žalovanej 1/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd výslovne uviedol, že si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkázal.

5. Proti napadnutému rozsudku v jeho celom rozsahu podala žalovaná 1/ dovolanie domáhajúc sa jeho zmeny tak, že Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) žalobu zamietne a prizná žalovanej 1/ nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, alternatívne zrušenia napadnutého rozsudku a vrátenia veci na nové konanie. Prípustnosť dovolania odkazom žalobkyňa odôvodnila poukazom na § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a § 421 CSP a jeho dôvodnosť odkazom na § 431 CSP a § 432 CSP.

6. V časti týkajúcej sa prípustnosti a dôvodnosti dovolania podľa § 420 písm. f) a § 431 CSP žalovaná 1/ namietala, že súd prvej inštancie „nepochopiteľne“ právne uzavrel, že návrh na odvolanie a vymenovanie člena predstavenstva, či na zmenu programu, nepodala oprávnená osoba v zmysle stanov, ale správca dedičstva U. U., čím malo dôjsť k prijatiu uznesení v rozpore s Obchodným zákonníkom a stanovami. Súd prvej inštancie vyslovil tento záver napriek absentujúcim skutkovým zisteniam ohľadom toho, kto navrhol odvolanie žalobkyne a jej nahradenie novým členom; zo zápisnice z dozornej rady totiž vyplýva, že tak urobila prítomná predsedníčka dozornej rady, a nie U. U.. Súd prvej inštancie svoje posúdenie odôvodnil len tým, že sa nestotožňuje s tvrdeniami žalovanej 1/ a že návrhy predsedníčky dozornej rady, ktoré predložila, statuty nemajú na mysli, čo podľa žalovanej 1/ nepredstavuje riadne odôvodnenie. Žalovaná 1/ v tejto súvislosti namietala, že súd prvej inštancie nevysvetlil, akými úvahami sa riadil pri výklade stanov, prečo je návrh predsedníčky dozornej rady irelevantný a naopak relevantným je len návrh U. U., ktorý predsedníčka prevzala a sama predniesla. Ani argumentácia odvolacieho súdu, že ak je v zápisnici uvedené, že predsedníčka dozornej rady navrhla prijatie uznesenia č. 5.1 a 5.2, neznamená, že návrhy na prijatie uznesení predložila predsedníčka, podľa žalovanej 1/ nedáva zmysel. Z napadnutého rozsudku nie je zjavné, prečo sa návrh predsedníčky dozornej rady na prijatie uznesení nemá považovať za návrh na prijatie uznesení dozornej rady, resp. z akého dôvodu má byť irelevantný len kvôli tomu, že predtým U. U. ako správca dedičstva podal návrh na odvolanie a vymenovanie člena predstavenstva. Žalovaná 1/ poukázala na to, že odvolací súd len zopakoval odôvodnenie odseku 18. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie, no nezaoberal sa tým, že žalovaná 1/ predniesla všetky potrebné skutkové tvrdenia a predložila k nim dôkazy. Odvolací súd podľa nej založil rozhodnutie na inom

skutkovom stave, keď okolnosť podania návrhu uznesenia U. U. sa objavuje až v odôvodnení napadnutého rozsudku. Súd nižšieho stupňa sa nevyrovnali so skutočnosťou, že dozorná rada najprv obdržala návrh U. U. o odvolanie žalobkyne, ale následne návrh na rozhodnutie predniesla predsedníčka dozornej rady.

7. Žalovaná 1/ tiež vytkla odvolaciemu súdu, že akceptoval nesprávny výklad stanov žalovanej 1/ [čl. XII bod 13. písm. c)], v zmysle ktorého má dozorná rada vyzvať akcionára, na návrh ktorého bol odvolaný člen predstavenstva zvolený, aby predložil návrh na voľbu nového člena. Nedodržanie postupu nemá vplyv na platnosť vykonaného odvolania člena dozornej rady a môže mať vplyv na platnosť menovania nového člena.

8. Arbitrárnosť napadnutého rozsudku sa podľa žalovanej 1/ prejavuje pri nesprávnom právnom závere, že uznesenie č. 1 je neplatné. Súd prvej inštancie zistil, že uznesenie č. 1 navrhla predsedníčka dozornej rady, no napriek tomu uzavrel, že návrh na zmenu programu zasadania dozornej rady podal správca dedičstva U. U.. Tento záver súdov je právne nesprávny. Podľa odôvodnenia odvolacieho súdu, ak by U. U. návrhy uznesení nedoručil, predsedníčka dozornej rady by nenavrhla, aby boli prijaté uznesenia. Takéto zdôvodnenie neplatnosti uznesenia č. 1 podľa žalovanej 1/ neobstoí, keďže dôvody, resp. príčinná súvislosť, pre ktorú predsedníčka navrhla prijatie uznesenia, sú z pohľadu práva irelevantné. Predsedníčka bola podľa čl. XII bodu 13. písm. b) stanov k návrhu oprávnená a dôvody, pre ktoré oprávnenie realizovala, sa neskúmajú.

9. V časti týkajúcej sa prípustnosti a dôvodnosti dovolania podľa § 421 a § 432 CSP žalovaná 1/ uviedla, že napadnutý rozsudok závisel „od vyriešenia právnej otázky, či správca dedičstva je oprávnený konať ako štatutárny orgán spoločnosti s ručením obmedzeným v prípade, že poručiteľ bol jediným konateľom, ako aj jediným spoločníkom tejto obchodnej spoločnosti." Odvolací súd vec nesprávne právne posúdil, keď potvrdil záver rozsudku súdu prvej inštancie, že návrh na odvolanie a menovanie člena predstavenstva predložila neoprávnená osoba, a to správca dedičstva U. U.. Tento je však podľa žalovanej 1/ osobou oprávnenou konať v mene akcionára, spoločnosti TROLIGA BUS, podľa čl. XII bod 13. písm. b) stanov. V zmysle uznesenia najvyššieho súdu z 26. marca 2013 sp. zn. 4Obo/2/2013 je totiž správca 100 % obchodného podielu na spoločnosti TROLIGA BUS zároveň oprávnený konať v mene tejto spoločnosti. Teda návrh bol podaný akcionárom žalovanej 1/, spoločnosťou TROLIGA BUS. Súd však uzavrel, že správca dedičstva U. U. nevystupoval ako akcionár žalovanej 1/, t. j. nekonal vo svojej pozícii správcu dedičstva v mene spoločnosti TROLIGA BUS, a nebol tak oprávnený v zmysle čl. XII bodu 13. písm. b) stanov podať návrhy na odvolanie žalobkyne z funkcie člena predstavenstva a menovanie žalovanej 2/ do danej funkcie.

10. Ďalej podľa žalovanej 1/ napadnutý rozsudok „závisel od vyriešenia právnej otázky, či v prípade úspechu vo veci samej má úspešná procesná strana nárok na náhradu 100 % trov konania aj napriek tomu, že jej návrh na vydanie neodkladného opatrenia, ktoré malo protistrane uložiť právne povinnosti, ktoré neboli predmetom konania vo veci samej, bol v plnom rozsahu zamietnutý a súdy rozhodujúce o tomto neodkladnom opatrení uviedli, že o trovách týkajúcich sa rozhodovania o neodkladnom opatrení bude rozhodnuté v konečnom rozhodnutí o veci. Mala za to, že rozhodnutia súdov nižšieho stupňa sú založené na nesprávnom právnom posúdení, keď trovy konania týkajúce sa rozhodovania o zamietnutom návrhu žalobkyne na vydanie neodkladného opatrenia by mala v plnom rozsahu znášať žalobkyňa, resp. v primeranom pomere by o tieto trovy mal byť znížený rozsah žalobkyňi priznaného nároku na náhradu trov celkového súdneho konania. Súd prvej inštancie mal aj pri vyhovení žalobe priznať žalovanej 1/ náhradu trov konania, resp. primerane znížiť žalobkyňi rozsah priznaného nároku. Žalovaná 1/ uvádza, že dovolanie by v tomto ohľade bolo možné považovať za prípustné aj podľa § 420 písm. f) CSP, keďže napadnutý rozsudok neobsahuje riadne odôvodnenie, keď ide len o jednu vetu v odseku 16., ktorá neobsahuje ani len odkaz na zákonné ustanovenie, podľa ktorého odvolací súd o trovách rozhodol.

11. K dovolaniu sa včas vyjadrila žalobkyňa. Navrhla dovolanie odmietnuť [§ 447 písm. c) CSP], resp. zamietnuť (§ 448 CSP), nakoľko súdy sa vo svojich rozhodnutiach riadnym spôsobom vysporiadali so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a tieto v dostatočnom rozsahu zhrnuli v rámci odôvodnenia

svojich meritórnych záverov. Odvolací súd sa vysporiadal aj s relevantnými námietkami žalovanej 1/ v kontexte potrebnom pre vynesenie spravodlivého rozhodnutia. Súd prvej inštancie skutkové zistenie, že k doručeniu návrhov uznesení malo dôjsť U. U., ustálil z dôkazného prameňa, ktorým bola zápisnica zo zasadnutia dozornej rady, z obsahu ktorej jednoznačne vyplýva, že v priebehu rokovania mala dozorná rada obdržať návrhy správcu dedičstva na odvolanie a voľbu člena predstavenstva žalovanej 1/. Z rozhodnutí je zrejmé, kto podal návrh na prijatie sporných uznesení dozornej rade. Odvolací súd svoje úvahy, prečo návrh predsedníčky na prijatie uznesení nemožno považovať za návrh na prijatie uznesení koncentrovane vyjadril v odseku 13. a 14. odôvodnenia napadnutého rozsudku. Žalovaná 1/ si podľa žalobkyne zamieňa rovinu skutkových a právnych otázok. Odpoveď na otázku, kto je pôvodcom nejakého právne významného aktu, nie je otázkou právnou, ale otázkou skutkovou. Súčasťou práva na spravodlivé súdne konanie nie je právo strany, aby sa súd stotožnil s ňou predkladaným skutkovým alebo právnym posúdením veci. Žalobkyňa poukázala na to, že žalovaná 1/ významovo nenaplnila znaky dovolacieho dôvodu tak, ako sú ustanovené v § 421 ods. 1 písm. c) CSP, pretože uznesenie najvyššieho súdu (4Obo/2/2013), ktoré označuje ako referenčné, nie je uznesením dovolacieho súdu, a iné rozhodnutia najvyššieho súdu ako dovolacieho súdu, ktoré by kompetenčnú otázku správcu dedičstva posudzovali rozdielne, neuvádza. Z podaného dovolania nevyplýva dostatočná konkretizácia právnej otázky riešenej odvolacím súdom, pretože kľúčovým momentom posudzovania súdov nebolo to, či správca dedičstva je oprávnený konať ako štatutárny orgán spoločnosti, ale či ustanovenie fyzickej osoby za správcu dedičstva zároveň predstavuje aj jeho oprávnenie konať za právnickú osobu ako subjektu právnych vzťahov. Správca dedičstva by mohol byť jedine správcom obchodného podielu a v rámci tejto správy realizovať určité korporátne rozhodnutia zverené spoločníkom obchodnej spoločnosti. Z dovolania tiež nevyplýva, v čom je riešenie právnej otázky odvolacím súdom nesprávne. Zo správy obchodného podielu nemožno vyvodzovať oprávnenie konať v mene alebo za právnickú osobu, pretože postavenie správcu obchodného podielu je v podstate obsahovou paralelou postavenia spoločníka. Žalovaná 1/ požaduje cez uplatnenú právnu otázku aj samotnú revíziu skutkových zistení súdov nižšieho stupňa dovolacím súdom, čo je však mimo jeho kompetencie. V súvislosti s problematikou rozhodovania o trovách konania, žalovaná 1/ neuvádza dôvody, ktoré by boli takej intenzity, aby napĺňali dovolací dôvod podľa § 421 písm. f) CSP. Z dovolania je zrejmé, že žalovaná 1/ polemizuje len s právnym názorom súdov, pričom táto polemika nezakladá prípustnosť žiadneho dovolacieho dôvodu podľa CSP.

12. Žalovaná 1/ sa vyjadrila k vyjadreniu žalobkyne (po lehote na podanie dovolania). Uviedla, že v dovolaní argumentuje, že odôvodnenie napadnutého rozsudku v spojení s rozsudkom súdu prvej inštancie nedáva konzistentné, logické a zmysluplné odpovede na rozhodujúce otázky potrebné pre posúdenie veci, a to napriek tomu, že tieto nedostatky namietala v odvolaní. Odôvodnenie rozhodnutí súdov nižšieho stupňa je do tej miery nelogické, vnútorne protirečivé a rozporné so samotným skutkovým stavom zisteným príslušnými súdmi, že predstavuje závažné porušenie kritérií kladených na riadne odôvodnenie súdnych rozhodnutí. Napadnutý rozsudok je zmätočný a nepreskúmateľný a vykazuje znaky arbitrárnosti. Nekonzistentné a vnútorne protirečivé odôvodnenie napadnutého rozsudku je zaťažené vadou, ktorou došlo k porušeniu práva žalovanej 1/ na spravodlivý proces. Žalovaná 1/ zdôraznila, v dovolaní nerozporuje skutkové okolnosti prejednávaného prípadu. Odvolací súd sa s odvolacou námietkou (nedostatočné odôvodnenie záveru, že návrhy na odvolanie a voľbu člena predstavenstva predložil správca dedičstva U. U. a nie predsedníčka dozornej rady) vysporiadal iba doslovným zopakovaním odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie a doplnil ho o nové odôvodnenie nedávajúce žiadny logický zmysel. Názor, že nejaká osoba navrhne prijatie uznesení, čo však zároveň to neznamená, že takýto návrh daná osoba predložila, podľa žalovanej 1/ nepredstavuje pre odbornú, ale ani laickú verejnosť, presvedčivé, ani racionálne uchopiteľné odôvodnenie. Súdny neargumentovali rozlišovaním medzi individuálnym a kolektívnym návrhovým oprávnením. Jediným odôvodnením, ktoré súdy ohľadom (ne)možnosti predsedníčky dozornej rady predložiť dozornej rade k rozhodnutiu návrhy rozhodnutí (uznesení) uviedli, zostáva len neodôvodnené konštatovanie v odseku 18. rozsudku súdu prvej inštancie, že takto to stanovy nemajú na mysli. Napadnutý rozsudok neodpovedá na zásadnú námietku, prečo sa návrh predsedníčky dozornej rady na prijatie uznesení dozornej rady nemá považovať za návrh na prijatie uznesení dozornej rady, resp. prečo má byť takýto návrh predsedníčky dozornej rady - napriek tomu, že ho podľa samotných súdov na zasadnutí dozornej rady podala -

irelevantný len z dôvodu, že predtým správca dedičstva U. U. navrhol, aby dozorná rada odvolala predsedníčku predstavenstva. Je nepochopiteľné, prečo by nemali byť súdom náležite a zrozumiteľne objasnené a kvalifikovaným a racionálnym spôsobom odôvodnené otázky toho, (1) aké sú právne dôsledky podaného návrhu uznesenia (rozhodnutia) zo strany člena dozornej rady, (2) prečo sú dané právne následky také alebo prípadne žiadne, resp. (3) aký je vzťah návrhu uznesenia (rozhodnutia) člena dozornej rady k predchádzajúcemu návrhu (žiadosti) tretej osoby (správcu dedičstva), aby dozorná rada rozhodla určitým spôsobom. Zo zápisnice vyplýva, že návrhy uznesení predložila na zasadnutí k rozhodnutiu dozornej rady jej predsedníčka I. D.. Odvolací súd odôvodnenie svojho rozhodnutia založil na skutkovom stave, ktorý nemá oporu v dokazovaní. Nie je možné, aby súdy napr. na jednej strane konštatovali, že o rozšírení programu zasadnutia dozornej rady bolo rozhodnuté na návrh predsedníčky dozornej rady (keď táto predložila príslušné uznesenie č. 1), avšak o odvolaní a voľbe nového člena predstavenstva nebolo rozhodnuté na návrh predsedníčky dozornej rady (hoci táto identicky predložila príslušné uznesenie č. 5.1 a uznesenie č. 5.2), a tento svoj záver právne kvalifikovaným spôsobom nezdôvodnili. Najvyšší súd pre účely § 421 CSP z pojmu rozhodovacej praxe, resp. rozhodovania dovolacieho súdu nevyklučuje svoje rozhodnutia prijaté v rámci odvolacieho konania. Skutočnosť, že uznesenie najvyššieho súdu (4Obo/2/2013) bolo vydané v rámci odvolacieho konania, by tak nemala zakladať nepripustnosť dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. c) CSP. Predmetom vymedzenej právnej otázky je, či správca dedičstva je z titulu svojej funkcie správcu dedičstva oprávnený aj konať v mene obchodnej spoločnosti, ktorej 100 % obchodný podiel spravuje a v ktorej bol poručiteľ jediným konateľom alebo nie. Žalovaná v bodoch 65. a 66. dovolania vymedzila, že napadnutý rozsudok aj v časti týkajúcej sa trov konania súvisiacich s rozhodovaním o neodkladnom opatrení predstavuje absolútne arbitrárne a riadne nezdôvodnené súdne rozhodnutie, ktoré sa ani len neopiera o akékoľvek zákonné ustanovenie, ale predstavuje len svojvoľné rozhodnutie odvolacieho súdu na spôsob „ex cathedra“. V prípade trov konania, a to ani v časti týkajúcej sa trov konania súvisiacich s rozhodovaním o neodkladnom opatrení, nerozhodoval odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu súdu prvej inštancie, ale rozhodoval o odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie (výrok ktorého sa týkal predmetných trov konania).

13. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala včas (§ 427 CSP) strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie treba zamietnuť (§ 448 CSP).

14. Podľa § 420 písm. f) CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

15. Podľa § 431 ods. 1 a 2 CSP, dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

16. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

17. Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky:

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu;
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo;
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

18. Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

19. Podľa § 432 CSP, (1) dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. (2) Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

20. Podľa § 184 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), správca dedičstva vykonáva úkony nevyhnutné na zachovanie majetkových hodnôt patriacich do dedičstva, a to v rozsahu vymedzenom súdom.

21. Podľa § 448 CSP, dovolací súd zamietne dovolanie, ak dovolanie nie je dôvodné.

22. Žalovaná 1/ nesúhlasí so záverom súdov nižšieho stupňa, že návrhy na odvolanie a voľbu členov predstavenstva žalovanej 1/ nepodala oprávnená osoba v zmysle stanov. Súd v tomto prípade ustálili, kto urobil návrh a následne posúdili, či táto osoba je osobou oprávnenou. Ide tak o otázku skutkovú, ako aj právnu.

23. V rovine dovolacieho dôvodu podľa § 431 CSP v spojení s § 420 písm. f) CSP žalovaná 1/ spochybňuje úplnosť skutkového zistenia, keď podľa nej v rozhodnutí súdov nižšieho stupňa absentuje skutkové zistenie, kto návrh na odvolanie a voľbu členov predstavenstva žalovanej 1/ urobil. Nepochybne ide o dôležitý skutkový poznatok, ak súd prvej inštancie žalobe vyhovel práve z dôvodu, že návrh nepodala oprávnená osoba v zmysle stanov žalovanej 1/ (odsek 19. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie). Žalovaná 1/ na druhej strane súčasne spochybňuje aj správnosť skutkového zistenia, kto návrh urobil, tvrdiac, že ho neurobil správca dedičstva U. U., ale predsedníčka dozornej rady I. D.. Vychádza pritom zo zápisnice zo zasadnutia dozornej rady žalovanej 1/ konaného 8. augusta 2018. Súd prvej inštancie vykonal ako dôkaz aj uvedenú zápisnicu a v rámci dokazovania zistil (odsek 10. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie), že zasadanie dozornej rady žalovanej 1/ dňa 8. augusta viedla predsedníčka I. D., ktorá v priebehu zasadnutia obdržala návrhy U. U. na odvolanie a voľbu člena predstavenstva žalovanej, na základe čoho navrhla doplnenie programu o tieto návrhy, a následne boli prijaté uznesenia č. 5.1 a 5.2. Súd prvej inštancie poukázal aj na znenie týchto uznesení (uvedené aj v odseku 1. odôvodnenia tohto rozhodnutia), z ktorých textu výslovne vyplýva, že dozorná rada rozhodovala na návrh U. U. ako správcu dedičstva po poručiteľovi I. U.. Najvyšší súd ako súd dovolací k uvedenej argumentácii považuje za potrebné uviesť, že mu neprináleží preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, pretože nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy [2Obdo/56/2020 (R 60/2021), 4Obdo 80/2020]. Podľa § 442 CSP je dovolací súd viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd. Tým, že žalovaná 1/ len predostrela vlastnú predstavu o tom, aké skutkové závery mali sudy nižšieho stupňa z dôkazov vyvodiť, nezaložila svojou argumentáciou dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP.

24. Pokiaľ však žalovaná 1/ v súvislosti so skutkovým zistením, kto urobil návrh na voľbu a odvolanie člena predstavenstva žalovanej 1/ namieta arbitrárnosť v hodnotení zápisnice a s tým spojenú aj nekonzistentnosť odôvodnenia súdneho rozhodnutia, takéto nedostatky môžu zasiahnuť do práva na spravodlivý proces strany sporu, preto námietky žalovanej 1/ sú na účely dovolacieho konania podstatné. Zo súdom prvej inštancie zisteného skutkového stavu, vyplýva, že návrhy na voľbu a odvolanie člena predstavenstva žalovanej 1/ urobil U. U., a teda je zrejmé, na základe akého skutkového zistenia súd prvej inštancie dospel k právnomu záveru, pre ktorý žalobe vyhovel.

25. Podľa žalovanej 1/ však odvolací súd dospel k novému skutkovému zisteniu, na ktorom založil svoje rozhodnutie, a to bez toho, aby dokazovanie doplnil alebo zopakoval. Ide o zistenie, že U. U. doručil návrh na prijatie uznesení. Najvyšší súd si dovoľuje zdôrazniť rozdiel, na ktorý poukazuje žalovaná 1/. Súd prvej inštancie použil formuláciu, že: „návrh na odvolanie a zvolenie člena“ urobil (predložil, podal) U. U.. Odvolací súd použil formuláciu návrhy uznesení doručené U. U. (odsek 13. a 14. odôvodnenia

napadnutého rozsudku), resp. aj návrhy na prijatie uznesení (odsek 10. odôvodnenia napadnutého rozsudku). Teda ide o použitie slova uznesenie odvolacím súdom v súvislosti s návrhom U. U..

26. Posúdenie danej formulácie súvisí s námietkou žalovanej 1/, podľa ktorej ide o rozpor, keď na jednej strane súd prvej inštancie tvrdí, že návrh predložil U. U. a na druhej strane, že návrhy predniesla predsedníčka dozornej rady. S týmto sa súdy nižšieho stupňa podľa žalovanej 1/ nevyrovnali. Hoci žalovaná 1/ tento rozpor v odvolaní nenamietala, najvyšší súd sa s námietkou vysporiada, keďže aj predmetom odvolacieho konania bolo posúdenie správnosti skutkového zistenia, kto podal návrh v zmysle stanov, ktorého nenáležitý zdôvodnenie žalovaná 1/ namieta.

27. Najvyšší súd považuje za potrebné ozrejmiť, že argumentácia žalovanej 1/ nezohľadňuje rozlíšenie medzi návrhom uznesenia ako procesným úkonom uskutočneným v rámci vedenia zasadania dozornej rady a návrhom na odvolanie a voľbu člena predstavenstva ako hmotnoprávnym podnetom, ktorý iniciuje meritórne rozhodovanie dozornej rady. Predsedníčka dozornej rady viedla zasadanie dozornej rady, čo zahŕňa aj procesné predkladanie návrhov uznesení na hlasovanie. V rozpore s povahou a vedením zasadania kolektívneho orgánu by bol výklad, že prednesením návrhu inej osoby na hlasovanie zo strany osoby vedúcej zasadanie kolektívneho orgánu, by sa malo za to, že osoba vedúca zasadanie podala vlastný samostatný návrh s rovnakým obsahom, čím sa pôvodný návrh stal právne bezvýznamný. Argumentácia žalovanej 1/ naráža aj na samotný obsah prijatých uznesení č. 5.1 a 5.2. Z ich textu totiž výslovne vyplýva, že dozorná rada rozhodla na návrh U. U.. Uznesenia teda samy o sebe identifikujú U. U. ako hmotnoprávneho navrhovateľa, čo vylučuje záver, že iniciátorom rozhodnutí bola z vlastnej vôle predsedníčka dozornej rady. Predsedníčka dozornej rady plnila výlučne funkciu procesného predkladateľa návrhu U. U., aby sa o ňom vôbec mohlo rokovať, a to v rámci svojej pôsobnosti na zasadaní dozornej rady. Súd prvej inštancie sa nestotožnil s tvrdením, že predsedníčka dozornej rady sama navrhla odvolanie a voľbu, odôvodňujúc to tým, že v priebehu rokovania dozorná rada obdržala návrhy U. U. na odvolanie a voľbu člena predstavenstva. Podľa súdu prvej inštancie návrh zmeny programu a prednesenie uznesení predsedníčkou dozornej rady preto neznamená, že ide o návrhy predložené zo strany člena dozornej rady v zmysle čl. XII bod 13. písm. b) stanov. Odvolací súd mal tiež za to, že návrh predsedníčky dozornej rady, aby dozorná rada prijala uznesenia neznamená, že návrhy na prijatie uznesení boli predložené predsedníčkou dozornej rady (tiež vychádzal z toho, že dozorná rada obdržala návrhy U. U.). Dôležité tak z tohto pohľadu bolo, čo vyplýva aj z odôvodnení rozhodnutí súdov nižšieho stupňa, že najprv U. U. dozornej rade podal návrhy (predložil, dozorná rada obdržala) a následne tieto návrhy predniesla predsedníčka dozornej rady na rozhodnutie dozornej rade. Skutkový záver o tom, kto podal návrh na odvolanie a voľbu člena predstavenstva žalovanej 1/, na ktorom je založený právny záver o oprávnenej osobe v zmysle stanov, má tak svoj akceptovateľný racionálny podklad (II. ÚS 279/2021). Interpretácia obsahu zápisnice zo zasadania dozornej rady ponúka rozlíšenie medzi návrhom U. U. a návrhom predsedníčky dozornej rady uskutočneným v rámci vedenia dozornej rady. Odôvodnenie rozhodnutí súdov nižšieho stupňa je tak v tejto časti logické vzhľadom na zistené skutkové okolnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06, I. ÚS 200/2012).

28. Najvyšší súd nepovažuje za dôvodnú ani námietku týkajúcu sa použitia odlišnej formulácie odvolacím súdom. Medzi oboma formuláciami nie je vecný rozdiel, ktorý by mal právne relevantný dosah. Skutkové zistenie zostalo v oboch prípadoch obsahovo totožné: U. U. inicioval rozhodnutie dozornej rady o odvolaní doterajšieho a zvolení nového člena predstavenstva. Odvolací súd toto zistenie nepozmenil, iba ho vyjadril terminologicky inak. Tento terminologický posun je vecne odôvodniteľný. Dozorná rada ako kolektívny orgán sa v rámci prenesenej pôsobnosti valného zhromaždenia uzniesol na odvolaní a voľbe člena predstavenstva [§ 187 ods. 1 písm. c) Obchodného zákonníka]. Návrh na odvolanie alebo voľbu člena predstavenstva je preto svojou právnou povahou návrhom na prijatie uznesenia s príslušným obsahom. Člen predstavenstva sa totiž neodvoláva alebo nevolí inak ako práve uznesením dozornej rady. Návrh na odvolanie a zvolenie člena predstavenstva a návrh na prijatie uznesenia o odvolaní a zvolení člena predstavenstva sú teda dve jazykové vyjadrenia jednej a tej istej právnej skutočnosti. Nie je preto namieste hovoriť o novom skutkovom zistení odvolacieho súdu. Ide tu výlučne o použitie odlišnej terminológie, ktorá je v súlade so skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie.

29. Najvyšší súd zdôrazňuje, že odvolací súd sa obmedzil na prevzatie odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie, pričom ide o zákonný postup odvolacieho súdu [§ 387 ods. 2 CSP, rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 19. decembra 1997 vo veci Helle proti Fínsku, sťažnosť č. 35376/97]. Z uvedeného dôvodu najvyšší súd posudzoval rozhodnutia súdov nižšieho stupňa komplexne (II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09), keď konania pred súdmi tvoria z hľadiska ich predmetu jeden celok. Odvolací súd sa vysporiadal v odôvodnení napadnutého rozsudku vysporiadal aj s tvrdeniami uvedenými v odvolaní, čím naplnil svoju zákonnú povinnosť (§ 387 ods. 3 CSP). Keďže žalovaná 1/ v dovolaní nekonkretizuje podstatné vyjadrenia alebo podstatné tvrdenia uplatnené v konaní, na ktoré nedostala od súdov nižšieho stupňa odpoveď (odlišné od tých, s ktorými sa vyššie súd vysporiadal), najvyšší súd sa príslušnými všeobecnými námietkami bližšie nezaoberal (súd však aspoň odkáže žalovanú 1/ na odseky 10., 11., 13., 14., 15. a 16. odôvodnenia napadnutého rozsudku, kde sú odpovede odvolacieho súdu na odvolacie námietky).

30. Vyššie uvedená odpoveď najvyššieho súdu týkajúca sa otázky, kto podal návrhy dozornej rade, súčasne dáva odpoveď aj na námietku žalovanej 1/ o nedostatočnom zdôvodnení neplatnosti uznesenia č. 1. V zmysle stanov síce bola predsedníčka dozornej rady ako jej členka oprávnenou osobou na podanie návrhu na odvolanie a voľbu člena predstavenstva žalovanej [čl. XII ods. 13 písm. c) a b) tretia odrážka], ale zo skutkového stavu vyplýva, že takýto vlastný návrh neurobila, ale len dozornej rade v rámci vedenia jej zasadania predniesla návrhy U. U.. Naviac súd prvej inštancie ani nedospel k záveru, že návrh na zmenu programu podal U. U., ako to tvrdí žalovaná 1/. Vzhľadom na vyššie uvedené rozlišovanie návrhov, odvolací súd uvažoval logicky, keď návrh predsedníčky dozornej rady na prijatie uznesenia č. 1 o zmene programu bolo len dôsledkom doručenia návrhov U. U.. Ak mala žalovaná 1/ za to, že súdy dospeli k nesprávnemu záveru o neplatnosti uznesenia, mala namietať v rovine právneho posúdenia veci, resp. mohla už skôr v konaní namietať rozhodujúce okolnosti pre posúdenie neplatnosti uznesenia č. 1 vychádzajúce z jeho organizačnej povahy na rozdiel od ostatných prijatých uznesení.

31. Najvyšší súd pre úplnosť uvádza, že sa nezaoberal argumentmi v tejto veci nepodstatnými a argumentmi, ktoré spočívali len v kritike prístupu súdov nižšieho stupňa zvoleného pri právnom posudzovaní, čo významovo nezodpovedá kritériu uvedenému v § 420 písm. f) CSP.

32. V tomto prípade bolo na dozornej rade, aby posúdila, či môže doplniť program zasadnutia na podklade návrhov U. U., ktoré predstavila predsedníčka dozornej rady. Následne mala posúdiť, či je U. U. oprávnený podať návrh, na podklade ktorého je dozorná rada povinná rokovať a rozhodnúť. V prvom rade prichádzalo do úvahy posúdenie, vzhľadom na zistený skutkový stav, či koná ako dedič (syn jediného spoločníka akcionára žalovanej 1/; predpoklad možného dedenia zo zákona) alebo ako správca dedičstva. Nesprávne posúdenie týchto okolností tak môže byť predmetom súdneho konania o neplatnosť uznesení dozornej rady.

33. Predmetom konania v tomto prípade bola právna otázka, či U. U. bol oprávnený na podanie návrhu na odvolanie a voľbu člena predstavenstva žalovanej 1/, keď bol správcom dedičstva, a nie konateľom spoločnosti TROLIGA BUS. Žalovaná 1/ namieta právny záver súdu prvej inštancie, s ktorým sa stotožnil odvolací súd, že návrh podala osoba, ktorá na to nie je oprávnená podľa stanov. Pomyselné hranice prieskumu tohto nesprávneho právneho posúdenia veci žalovaná 1/ vymedzila vysvetlením, v čom konkrétne spočíva jeho nesprávnosť (m. m. 2Sfk/116/2022). Podľa žalovanej 1/ U. U. bol ako správca dedičstva oprávnený konať v mene spoločnosti TROLIGA BUS, no súdy mali za to, že nekonal v pozícii správcu dedičstva v mene danej spoločnosti, a preto nebol oprávnený v zmysle čl. XII bodu 13. písm. b) stanov podať návrhy. Z textu príslušnej časti dovolania vyplýva, že na slovné spojenie oprávnenie konať ako štatutárny orgán spoločnosti použité v žalovanej 1/ sformulovanej právnej otázke treba nazerať ako na prirovnanie. Slovenské právo totiž vychádza z konceptu priameho konania štatutárneho orgánu v mene právnickej osoby, teda z výhradného konania v mene právnickej osoby. Na takomto princípe reprezentácie (konanie v mene) je založená aj úprava zastúpenia. Štatutárny orgán právnickej osoby však nemá postavenie zástupcu. Žalovaná 1/ svoje dovolacie námietky, ale upriamuje práve na právnu otázku oprávnenia správcu dedičstva (U. U.) konať v mene spoločnosti (TROLIGA

BUS), v ktorej bol poručiteľ (I. U.) jediným konateľom a jediným spoločníkom. Najvyšší súd tak po pokuse autenticky porozumieť žalovanej 1/ svoj dovolací prieskum zameria na uvedenú z dovolania vyabstrahovanú právnu otázku (III. ÚS 223/2021) vychádzajúc pritom zo skutkového stavu zisteného súdmi nižšieho stupňa.

34. Uvedená právna otázka ešte nebola v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu vyriešená, a preto je dovolanie žalovanej 1/ v tejto časti prípustné [§ 421 ods. 1 písm. b) CSP]. Najvyšší súd pre úplnosť dodáva, že nie je viazaný dovolateľom označeným dôvodom prípustnosti [III. ÚS 7/2023 (60/2023), 1VOBdo/2/2020], ale prípustnosť dovolania skúma sám (I. ÚS 51/2020) vychádzajúc z dovolateľom vymedzeného dovolacieho dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 432 CSP), ktorého uvedenie na rozdiel od dôvodu prípustnosti je náležitou dovolania (§ 428 CSP) [III. ÚS 76/2021, 1VOBdo/2/2020].

35. Zo zisteného skutkového stavu vyplýva, že U. U. bol ustanovený ako správca dedičstva ako celku po poručiteľovi I. U., ktorý bol jediným konateľom a jediným spoločníkom spoločnosti TROLIGA BUS, ktorá bola akcionárom žalovanej 1/. U. U. podal návrhy na odvolanie a voľbu člena predstavenstva žalovanej 1/ ako správca dedičstva. Najvyšší súd z uznesenia Okresného súdu Prešov sp. zn. 35D 654/2018 z 23. júla 2018 zistil, že súd vymedzil rozsah spravovaného majetku okrem iného uvedením spoločnosti TROLIGA BUS, a nie uvedením obchodného podielu v danej spoločnosti vo výške 100 %. S prihliadnutím na tento skutkový poznatok však nebola namietaná správnosť skutkového stavu alebo arbitrárnosť v hodnotení. Zároveň najvyšší súd dopĺňa, že z argumentácie rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, že obchodný podiel považoval za majetok, ktorý bol predmetom správy, pretože len ten môže byť predmetom dedenia. S týmto postupom sa najvyšší súd stotožňuje, pretože je potrebné rozlišovať medzi správou majetku spoločníka (poručiteľa) a správou majetku spoločnosti (tretej osoby). Dedí sa totiž obchodný podiel spoločnosti s ručením obmedzeným, a to v prípade podielu jediného spoločníka vždy (§ 116 ods. 2 Obchodného zákonníka). Účelom správy dedičstva je pritom zachovanie hodnoty majetku poručiteľa patriaceho do dedičstva, a teda v tomto prípade zachovanie obchodného podielu I. U. v spoločnosti TROLIGA BUS.

36. Vyabstrahovaná právna otázka súvisí vo všeobecnosti s posúdením, či správca dedičstva je pri spravovaní obchodného podielu spoločnosti oprávnený zastupovať spoločnosť alebo len spoločníka. Najvyšší súd mal príležitosť sa s touto otázkou vysporiadať v uznesení z 25. apríla 2024 sp. zn. 50Bdo/24/2023. Avšak v uvedenom rozhodnutí najvyšší súd nedal príslušnú odpoveď vychádzajúc len zo samotnej povahy správy v rozsahu obchodného podielu. V danom prípade totiž vychádzal z účelu správy výslovne uvedeného v rozhodnutí o ustanovení správcu dedičstva, a to oprávnenie na výkon práv konateľa spoločnosti. V uznesení Okresného súdu Prešov však nebol uvedený ani takýto účel správy. Ide tak v tomto prípade o skutkovú odlišnosť so skorším prípadom rozhodnutým najvyšším súdom. Po právnej stránke teda nebola najvyšším súdom zodpovedaná otázka, či samotná správa obchodného podielu v spoločnosti v sebe zahŕňa aj oprávnenie zastupovať spoločnosť.

37. Ak je poručiteľ jediným konateľom a jediným spoločníkom spoločnosti s ručením obmedzeným, je v záujme zachovania obchodného podielu poručiteľa, aby bol ustanovený správca dedičstva v rozsahu obchodného podielu poručiteľa. V takom prípade správa zahŕňa výkon práv a povinností spojených s obchodným podielom, ktoré inak patria alebo zaťažujú vlastníka, avšak výkon ktorých je v prípade správcu obmedzený účelom správy dedičstva, teda len na úkony nevyhnutné na zachovanie majetkových hodnôt patriacich do dedičstva (§ 184 ods. 1 CMP). V prípade jediného spoločníka spoločnosti s ručením obmedzeným je s obchodným podielom spojené oprávnenie vykonávať pôsobnosť valného zhromaždenia (§ 132 ods. 1 Obchodného zákonníka), a teda aj rozhodovať o vymenovaní nového konateľa [§ 125 ods. 1 písm. f) Obchodného zákonníka]. Aj zo skoršieho uznesenia najvyššieho súdu (50Bdo/24/2023) vyplýva, že účel správy dedičstva ako takej implicitne zahŕňa aj nevyhnutný rozsah výkonu oprávnenia jediného spoločníka riadením spoločnosti. Keďže v dôsledku smrti poručiteľa nemá spoločnosť konateľa, vymenovanie nového konateľa správcou dedičstva sleduje zabezpečenie konania spoločnosti navonok (§ 20 Občianskeho zákonníka), čo má vplyv na kontinuitu chodu spoločnosti [predchádza aj prípadnému zrušeniu spoločnosti podľa § 68b ods. 1 písm. b) a e)

Obchodného zákonníka] a tak aj na ochranu hodnoty obchodného podielu v nej. Preto v takom prípade je ustanovenie správcu obchodného podielu dôvodné a zároveň vymenovanie konateľa by bolo výkonom správy dedičstva. U. U. v tomto prípade mal ako správca dedičstva oprávnenie vymenovať konateľa spoločnosti TROLIGA BUS (čo aj neskôr urobil), ktorý by bol oprávnený konať v mene spoločnosti, a teda aj oprávnený predložiť príslušné návrhy dozornej rade v mene akcionára žalovanej 1/, čo by bolo možné považovať za návrh oprávnenej osoby v zmysle čl. XII ods. 13 písm. b) prvá odrážka.

38. Ako bolo vyššie uvedené, obchodný podiel je spôsobilým predmetom dedičstva, a teda je majetkom poručiteľa, ktorý ak podlieha dedeniu, môže byť predmetom správy dedičstva. S obchodným podielom však nie sú spojené oprávnenia konateľa, teda ani oprávnenie robiť za spoločnosť právne úkony. Spoločnosť, v ktorej má poručiteľ obchodný podiel, je samostatným subjektom práva, a preto nie je predmetom občianskoprávných vzťahov. Z toho vyplýva, že spoločnosť nemôže byť predmetom dedenia, a teda ani správy dedičstva. Najvyšší súd má tak za to, že U. U. nebol oprávnený zastupovať (a teda ani konať v mene) spoločnosť TROLIGA BUS, akcionára žalovanej 1/, titulom svojej funkcie správcu dedičstva ako celku po poručiteľovi I. U., jedinému konateľovi a spoločníkovi spoločnosti TROLIGA BUS, a to pri návrhu na odvolanie žalobkyne z funkcie členky predstavenstva žalovanej 1/ a návrhu na zvolenie žalovanej 2/ do funkcie členky predstavenstva žalovanej 1/. Bez ohľadu na formu zastúpenia, teda správa obchodného podielu v spoločnosti nezahŕňa oprávnenie zastupovať spoločnosť. Naviac najvyšší súd v skoršom rozhodnutí (5Obdo/24/2023), kde vychádzal z výslovného založeného účelu správy vykonávať oprávnenia konateľa spoločnosti, mal za to, že v takom prípade vykonáva správca úkony vo svojom mene, a teda nie v mene spoločnosti. Ako už najvyšší súd uviedol, v tomto prípade ide o odlišný skutkový stav. Sumarizujúc uvedené dovolanie v rozsahu právneho posúdenia veci nie je dôvodné, a preto najvyšší súd rozhodol tak, ako to vyplýva z prvého výroku tohto rozhodnutia (§ 448 CSP).

39. Najvyšší súd dopĺňa argument, prečo z oprávnenia vykonávať pôsobnosť valného zhromaždenia správcou dedičstva nemožno vyvodiť oprávnenie konať v mene spoločnosti. Rozhodnutia prijaté valným zhromaždením sú totiž rozhodnutiami orgánu spoločnosti. Preto na rozhodnutie valného zhromaždenia sa nehľadí ako na rozhodnutie spoločnosti alebo spoločníka ako takých. Dané subjekty na rozdiel od valného zhromaždenia majú právnu subjektivitu. To je aj dôvod, prečo v zmysle ustálenej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu sa rozhodnutie valného zhromaždenia nepovažuje za právny úkon (2Obdo/30/2020, 4Obdo/22/1998). Prijatie rozhodnutia jediným spoločníkom pri výkone pôsobnosti valného zhromaždenia tak nemôže byť úkonom urobeným v zastúpení spoločnosti.

40. Žalovaná 1/ argumentovala aj uznesením najvyššieho súdu z 26. marca 2013 sp. zn. 4Obo/2/2013. Najvyšší súd v prvom rade uvádza, že nejde o rozhodnutie dovolacieho súdu, keďže najvyšší súd rozhodoval o odvolaní podanom proti rozhodnutiu krajského súdu. Preto naň nemožno nazerať optikou § 421 CSP, ako ani § 48 ods. 1 CSP [IV. ÚS 273/2021 (58/2021) a II. ÚS 139/2021]. Dané rozhodnutie nie je ani publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky a ani v ňom vyjadrený názor nie je opakovane vyjadrovaný v rozhodnutiach najvyššieho súdu alebo akceptovaný (R 71/2018). Z jeho odôvodnenia vyplýva, že osoba, ktorá sa stala správcou dedičstva po poručiteľovi, spoločníkovi a konateľovi v spoločnosti, má postavenie štatutárneho orgánu spoločnosti, resp. má možnosť konať ako konateľ spoločnosti. Možno sa len domnievať, že toto postavenie, resp. oprávnenie vyvodil najvyšší súd práve z ustanovenia osoby správcou dedičstva. Vlastné úvahy najvyššieho súdu totiž v odôvodnení rozhodnutia absentujú. Právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia vrátane právneho posúdenia veci je pritom súčasťou práva na spravodlivý proces. Odlišná rozhodovacia činnosť súdu rozhodujúceho v obdobnej veci, je objektívne a rozumne odôvodnená, ak odôvodnenie určitého právneho názoru je nezlučiteľné s právom na spravodlivý proces (m. m. PL. ÚS 21/00, PL. ÚS 6/04, III. ÚS 328/05). Právny názor by tak len zaťažoval súd rozhodujúci neskôr v obdobnej veci tým, aby tento nie vlastný názor vysvetlil. Z konštatlačnej časti odôvodnenia rozhodnutia však navyše vyplýva, že súd prvej inštancie v danej veci vyvodzoval oprávnenie konať v mene spoločnosti výslovným založením oprávnenia osobe na zastupovanie spoločností pred súdmi, orgánmi štátnej správy a samosprávy. Obdobne ako pri rozhodnutí dovolacieho súdu pod sp. zn. 5Obdo/24/2023, ide aj v tomto prípade o skutkovú odlišnosť s prejednávanou vecou.

41. V súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyššieho súdu, právnu otázkou v zmysle § 421 CSP sa rozumie tak otázka hmotnoprávna, ako aj otázka procesnoprávna, ktorej riešenie záviselo na aplikácii procesných ustanovení (3Cdo/158/2017). Takou je aj právna otázka sformulovaná žalovanou 1/, ktorá sa týka rozhodovania o nároku na náhradu trov konania, konkrétne posudzovania pomeru úspechu strany sporu vo veci s prihliadnutím na úspech v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podaného súčasne so žalobou (§ 255 CSP). Keďže však od vyriešenia tejto právnej otázky záviselo rozhodnutie súdu prvej inštancie o nároku na náhradu trov konania (druhý výrok rozsudku súdu prvej inštancie), o odvolaní proti ktorému rozhodol odvolací súd napadnutým rozsudok (tiež prvým výrokom ako vo veci samej) [§ 357 písm. m) CSP], dovolanie nie je v tejto časti prípustné (§ 421 ods. 2 CSP). O nároku na náhradu trov konania rozhoduje súd samostatne, a to uznesením. Bez ohľadu na to, v akom konečnom rozhodnutí (uznesenie alebo rozsudok) je obsiahnutý výrok o nároku na náhradu trov konania, forma rozhodnutia sa nemení. Totiž aj v prípade ak v rozsudku súd nerozhodne o nároku na náhradu trov konania, tento nedostatok môže súd napraviť vydaním samostatného rozhodnutia o takom nároku, ktoré má povahu doplniaceho uznesenia, a to bez ohľadu na správnosť označenia jeho formy (3Obdo/30/2023). Prípustnosť dovolania podaného proti rozhodnutiu odvolacieho súdu by v opačnom prípade záviselo len od toho, či sa o nároku na náhradu trov konania rozhodlo v rozsudku. Taký výklad je nesprávny.

42. Žalovaná 1/ tiež namietala, že trovy konania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia mala znášať žalobkyňa v plnom rozsahu. Na túto námietku najvyšší súd nazrel skrz tvrdenie žalovanej 1/, že súdy rozhodujúce o neodkladnom opatrení uviedli, že o trovách týkajúcich sa tohto rozhodovania bude rozhodnuté v konečnom rozhodnutí o veci samej. Ak tým žalovaná 1/ sledovala, že sa o jej nároku na náhradu trov konania v časti konania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia ešte nerozhodlo, najvyšší súd nemá právomoc dosiahnuť nápravu. Dovolanie totiž môže smerovať len proti vydanému rozhodnutiu, a nie voči nečinnosti súdu (§ 419 CSP). Zároveň najvyšší súd nie je oprávnený na doplnenie rozsudku súdu prvej inštancie (§ 225 CSP). Ak žalovaná 1/ navrhla súdu prvej inštancie doplnenie rozsudku, o ktorom nebolo rozhodnuté, prostriedkom sledujúcim nápravu môže byť len tzv. ústavná sťažnosť na prietahy v konaní.

43. Vo vzťahu k námietke nedostatočného odôvodnenia najvyšší súd konštatuje, že stručnosť odôvodnenia a absencia odkazu na zákonné ustanovenie alebo judikatúru, podľa ktorej súd o nároku na náhradu trov konania rozhodol, samy o sebe porušenie práva na spravodlivý proces nezakladajú. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, prečo sa súd vysporiadal s nárokom na náhradu trov v časti konania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia až v rozhodnutí vo veci samej. V tomto prípade totiž nešlo o rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktoré by bolo rozhodnutím, ktorým sa konanie končí. Súd prvej inštancie citoval § 262 ods. 1 a 2 CSP a § 255 ods. 1 a 2 CSP. Súd prvej inštancie tak poukázal aj na zásadu úspechu vo veci. V časti týkajúcej sa trov v časti konania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia súd len vo vzťahu k žalovanej 2/ hodnotil, či má nárok na náhradu trov konania. Odvolací súd doplnil, že výrok o trovách konzumuje aj trovy konania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia žalovanej 1/ vzhľadom na výsledok konania. Z toho vyplýva, že ak vo veci mala žalobkyňa plný úspech (vyhovenie žalobe v celom rozsahu), jej neúspech v súbežnom konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nemá vplyv na jej úspech vo veci (§ 255 ods. 1 CSP). Z rozhodnutí súdov nižšieho stupňa teda vyplýva dostatočný základ pre pochopenie dôvodov, na ktorých založili svoje rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania. Najvyšší súd však zdôrazňuje, že týmto sa nevyjadruje svoj súhlas s procesným postupom alebo právnym posúdením veci týkajúcimi sa nároku na náhradu trov v časti konania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Vzhľadom však na uplatnené dovolacie dôvody a ich vymedzenie, sa pre neprípustnosť dovolania [§ 447 písm. c) CSP] nemohol touto otázkou viac zaoberať. Keďže dovolanie smeruje aj v tejto časti proti potvrdzujúcemu rozsudku, ktoré z dôvodu prípustnosti dovolania v časti týkajúcej sa právnej otázky oprávnenia správcu dedičstva konať v mene spoločnosti zamieta, dovolanie žalovanej 1/ osobitne neodmietol.

44. Žalobkyňa bola v dovolacom konaní v plnom rozsahu úspešná (§ 255 ods. 1 CSP), preto jej vznikol

nárok na náhradu trov konania. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa § 453 ods. 1 CSP vo väzbe na § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením (§ 262 ods. 2 CSP).

45. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.